

§ 11 godkendelse

til kvægproduktion "Lille Nørgaard"
beliggende

**Hollenstedvej 133 og 139,
9700 Brønderslev**

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 11 godkendelse til kvægproduktion på Lille Nørgaard, Hollenstedvej 133 og 139, 9700 Brønderslev.

Dato: 15. juni 2010

Virksomhedens navn: Lille Nørgaard

CVR-nr: 77714014
CHR-nr.: 63470

Ejerlav Hollenstedvej 139 Matr.nr. Hollenstedvej 139
Hollensted By, Hallund 5h
Hollensted By, Hallund 10h
Hollensted By, Hallund 9P
Hollensted By, Hallund 7b
Hollensted By, Hallund 7ab

Ejerlav Hollenstedvej 133 Matr.nr. Hollenstedvej 133
Hollensted By, Hallund 6a

Ejendomsnummer: 8100002421

Adresse: Hollenstedvej 139 og 133

Virksomheds ejer: Olav Kjems

Ansøger: Agrinord på vegne af

Konsulent: Agrinord, Horsøvej 11, 9500 Hobro, Christian B. Knudsen – chk@agrinord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Olav Kjems, Hollenstedvej 139, 9700 Brønderslev.
- Miljøministeren: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 9000 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.

Navn	Adresse	By
Henrik og Anne Marie Rosenkilde	Hollenstedvej 134	9700 Brønderslev
Hardy Jensen	Hollenstedvej 140	9700 Brønderslev
Poul Christensen	Hollenstedvej 143	9700 Brønderslev
Dan og Pernille Christensen	Hollenstedvej 147	9700 Brønderslev

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev Dronninglund, Lars Schønberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Formand for Voer Å Sportsfiskerforening e-mail: Steen@voeraa.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- Agrinord, Horsøvej 11, 9500 Hobro. Att.: Christian B. Knudsen e-mail: chk@agrinord.dk
- Vendsyssel Historiske Museum, e-mail: oldtid@vhm.dk
- Vandværker:
 - Sulsted Stations By vandværk, Jørgen Pedersen, Tvedens Alle 3, 9381 Sulsted

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GENERELT	5
1.1	Resumé og samlet vurdering.....	6
1.2	Meddelelse om godkendelse.....	7
1.3	Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4	Tidligere meddelte afgørelser	9
1.5	Aktindsigt.....	9
1.6	Tilsyn med husdyrbruget.....	9
2.	BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	9
2.1	Vilkår - Generelle forhold.....	9
2.2	Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	11
2.3	Vilkår - Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	18
2.8	Hensyn til landskab.....	22
2.4	Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	23
2.5	Vilkår - udbringning af husdyrgødning.....	24
2.6	Vilkår - Overfladevand og grundvand.....	25
2.6	Vilkår - Bedst tilgængelig teknik, BAT.....	27
2.7	Vilkår - Egenkontrol	30

BILAG

1	Oversigtskort beliggenhed
2	Arealer kort 1 af 2
3	Arealer kort 2 af 2
4	Anlægstegning
5	Drikkevand og nitratfølsomme indvindingsområder
6	Fosfor
7	Nitratklasser
8	Transportveje
9	Transportveje
10	Område A (beskyttet natur)
11	Område B (beskyttet natur)
12	Område C (beskyttet natur)
13	Oversigt §7 (beskyttet natur)
14	Lugtgenegrænser
15	Udtalelse om arealer i Aalborg Kommune
16	Bemærkninger fra Sulsted Stationbys Vandværk

1. GENERELT

Agrinord har på vegne af Olav Kjems søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide kvægproduktionen beliggende på adressen Hollenstedvej 133 og Hollenstedvej 139, 9700 Brønderslev jf. § 11 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Der er tale om 2 ejendomme som teknisk og forureningsmæssigt er forbundet hvorfor begge anlæg godkendes samlet. I forbindelse med udvidelsen skal der i tilknytning til eksisterende produktionsanlæg på Hollenstedvej 133 etableres en ny møddingsplads. Der er der givet tilladelse til at genopføre ungdyrstald på Hollenstedvej 133, derudover vil der ikke ske nybyggeri.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 7. november 2008 skema nr. 5193, version 5, beregningsgrundlag 10-2008-A.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Den ansøgte udvidelse er fra 88,06 til 129,83 DE (dyreenheder), idet eksisterende kvægproduktion ændres/udvides i henhold til tabel 1.

Tabel 1 oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Jerseyko, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	60	68,22	80	90,96
Småkalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	14	2,80	19	3,80
Kvie/stud, jersey (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	46	17,04	61	22,59
Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	0	0	40	3,48
Ammeko over 600 kg, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	0	12	8,57
Får	0	0	3	0,43
I alt		88,06		129,83

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Hallund ligger ca. 2700 meter nordøst for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hollenstedvej 134 som ligger 82 meter fra nærmeste staldanlæg.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg samt fra udbringning af næringsstofferne kvælstof og fosfor med gyllen, derudover kan der forekomme støj fra maskiner og køretøjer.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af gylle ikke antages at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i gårdens omgivelser.
- lugt-, støj- og transportbelastningen ikke vurderes at give anledning til, at der bør gælde andre vilkår end det, der er en normal del af en miljøgodkendelse på dette område.

1.1 Resumé og samlet vurdering

Olav Kjems ønsker at udvide sin økologiske mælkeproduktion på Hollenstedvej 133 og 139 så den efter udvidelse er oppe på 80 malkekøer, 19 småkalve, 61 kvier, 40 tyrekalve, 12 ammekøer og 3 får.

Dyreholdet ønskes udvidet fra 88,06 til 129,83 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der i tilknytning til eksisterende produktionsanlæg på Hollenstedvej 133 opføres en ny møddingsplads.

Det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniak-fordampningen er opfyldt for staldanlægene. Hvis grovfoderet i kvægproduktionen består af mindst 40 % græs (i gennemsnit over året), skal anlægget kun opfylde krav om en generel reduktion af ammoniakfordampningen på 15 %¹. Ansøger har afkrydset dette tiltag i ansøgningen.

Ejendommen er beliggende i bufferzone II, og der er mere end 1 ejendom større end 75 DE udover husdyrbruget placeret i samme bufferzone eller nærmere end 1000 m fra staldanlægget. Loven fastsætter i dette tilfælde at merbelastningen af §7 naturområdet maksimalt må være 0,3 kg N/ha. Beregningen i Miljøstyrelsens ansøgningssystem viser at merbelastningen er 0,00 kg N/ha og lovens krav er dermed overholdt.

Ligeledes er der ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone.

91,15 ha afvander til Limfjorden (meget sårbar Natura 2000 vandområde), og kortmaterialet til husdyrmiljøloven placerer disse marker i nitratklasse 2. Loven fastsætter, at arealer i denne nitratklasse kun må modtage husdyrgødning svarende til 65 % af gældende harmoniregler. Udledningen af kvælstof kan ifølge loven også reduceres ved at binde sig til et ændret standardsædskifte, flere efterafgrøder eller reduceret kvælstofnorm.

I den ansøgte bedrift opfyldes lovens krav ved reduceret kvælstofnorm idet bedriften drives økologisk.

Beregningen i Miljøstyrelsens ansøgningssystem viser, at udvaskningen af kvælstof til overfladevand max. må være 67,40 kg N/ha og er beregnet til i ansøgt drift at være 44,90 kg N/ha.

Omkring 3,57 ha af udbringningsarealerne ligger i indvindingsoplandet til Sulsted Stationsby Vandværk. Indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde med lille sårbarhed.

Der er vedtaget en indsatsplan for området – *Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, Hammer Bakker og Tylstrup*. I indsatsplanen er der ikke angivet nogen særlig indsats med hensyn til nitrat i områderne med lille nitratsårbarhed, idet de generelle reguleringer for landbruget anses for tilstrækkelige.

¹ Se vejledningen til Lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug.

10,99 ha af arealerne ligger inden for fosforfølsomme lavbundsområder som er drænet, hvor der stilles vilkår igennem lovgivningen om, at disse arealer ikke må modtage mere fosfor end i nudrift. Dette krav overholdes i ansøgningen endda med et negativt fosforoverskud i det ansøgte projekt.

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det forventes ikke, at udvidelsen vil få betydning for omkringboendes udsyn, da udvidelsen foretages i eksisterende bygninger. Der etableres dog en ny møddingsplads. Pladsen etableres i sammenhæng med det eksisterende byggeri.

Brønderslev Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Kommentarer til udvidelsen

Udkast til afgørelse er sendt i 3 ugers nabohearing. Hvor der er indkommet bemærkninger fra Sulsted Stationsbys Vandværk, se bilag 16.

3,57 ha af udbringningsarealerne i Aalborg Kommune (dele af mark nr. 75-1, 75-2, 75-3 og 75-4) ligger i indvindingsoplandet til Sulsted Stationsby Vandværk. Indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde med lille sårbarhed.

Der er vedtaget en indsatsplan for området – *Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, Hammer Bakker og Tylstrup*. I indsatsplanen er der ikke angivet nogen særlig indsats med hensyn til nitrat i områderne med lille nitratsårbarhed, idet de generelle reguleringer for landbruget anses for tilstrækkelige.

Der er fremsendt beregninger, der viser, at udvaskningen falder med 24 mg nitrat pr. liter (til 54 mg nitrat pr. liter) fra arealerne.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Nyetablering, udvidelser eller ændring af husdyrbrug på mere end 75 DE er omfattet af § 11 i husdyrloven².

2 Lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

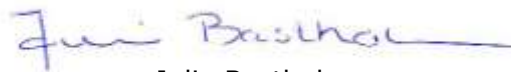
Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget placeres.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, ansøgningskema 5193 med supplerende oplysninger, meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 129,83 DE, på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 11 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Det er endvidere Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 22. juni 2010

Julie Bastholm
Miljøingeniør

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen, den 22. juni 2010. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.broenderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden den 13. juli 2010**, påklages til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Klageberettiget er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Forsyning
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Kommunen har ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal på forlangende forevises.

Tilsynets formål er, at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 63470) på bedriften bestående af ejendommene Hollenstedvej 133 og Hollenstedvej 139, 9700 Brønderslev, og samtlige arealer under CVR.nr. 77714014 (Beliggenhed og arealer fremgår af bilag 1, 2 og 3).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger. (Situationsplan fremgår af bilag 4).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 15. juni 2010.
6. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 2 år efter meddelelsen af denne godkendelse bortfalder den del der ikke er udnyttet af miljøgodkendelsen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
 - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
 - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
 - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.Godkendelse bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.
8. Ved landbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
 - Alle olietanke skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.

10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
 - Beredskabsplanen skal første gang udarbejdes og kopi indsendes til kommunen senest 1 måned efter meddelelse af denne miljøgodkendelse.
 - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
 - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
 - Alarmcentralen, tlf.: 112.og efterfølgende straks at underrette:
 - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der ér, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår – Dyrehold

12. Ejendommene tilladelses drevet med et dyrehold på maksimum 80 jersey malkekøer, 19 jersey småkalve (0-6 mdr.), 61 kvie/stud, jersey (6 mdr.-kælvning), 40 tyrekalv, jersey (0-6 mdr.) 12 Ammekøer over 600 kg og 3 moderfår, svarende til i alt 129,83 DE.
13. 80 jersey malkekøer skal i 4 mdr. om året afgræsse arealer indenfor udbringningsarealet
14. 12 ammekøer over 600 kg skal i 6 mdr. om året afgræsse arealer indenfor udbringningsarealet.
15. 61 Kvier, jersey (6 mdr.-kælvning) skal i 6 mdr. om året afgræsse arealer fordelt med 3 mdr. udenfor udbringningsarealet of 3 mdr. indenfor udbringningsarealet.
16. For vilkår 13, 14 og 15 gælder, at tidspunkt, antal dyr og afgræsningsareal skal noteres i driftsjournalen.
17. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor i tabel 2.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 88,06 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 129,83 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht.

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.³ (1695 af 19-12-2006) samt ændringsbekendtgørelse hertil (nr. 717 af 2. juli 2009 Bilag 1 A Pkt. B).

Afgræsningsarealer udenfor udbringningsarealer er vist på kortbilag 2 og 3.

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal

Bygning		Dyreart	Nudrift		Ansøgt		Antal mdr. på græs ansøgt pr år	
			Antal	DE	Antal	DE	Indenfor udbringningsarealet	Udenfor udbringningsarealet
Malke-og løsdrifts-stald	1.1.1	Jerseyko, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	60	68,22	80	90,96	4	
	1.1.2	Småkalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	14	2,80	19	3,80		
Kvie/stud, jersey (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		46	17,04	61	22,59	3	3	
Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv		0	0	40	3,48			
Ammeko over 600 kg, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		0	0	12	8,57	6		
Får		0	0	3	0,43			
		Dyreenheder i alt		88,06		129,83		

Der skal etableres yderligere opbevaringsanlæg i form af ny møddingsplads i forbindelse med udvidelsen.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

18. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion

³ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden. eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.

19. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. Placering skal indtegnes på kortbilag og indføres i driftsjournal, jf. vilkår 70.
20. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
21. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
22. Kemikalier til rengøring af stalde og malkeum skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
23. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
24. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
25. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
26. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Der er ingen pesticider på ejendommen eftersom den bliver drevet økologisk.

Ensilage opbevares i markstakke. Der vil være omkring 650 ton grovfoder efter udvidelsen. Det øvrige foder opbevares i foderladen.

Der anvendes halm til dybstrøelse. Halm kan forårsage støvgener men den daglige drift består af efterstrøning af dybstrøelsen som ikke forventes at medføre støvgener for omkringboende. Der kan herudover forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst.

Dieselolie til traktorer opbevares i godkendt tank i maskinhus se anlægstegning bilag 4. Ejendommen forsynes med vand fra egen boring.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons, m ³ , kg, l, kwt)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	7000 l	10000 l	Tank i maskinhus
Smøreolie	300 l	300 l	I tromler
Elforbrug til lys opvarmning	100.000 kwt	125.000 kwt	Der er etableret varmegen-

m.m.			vindingsanlæg til erstatning af oliefyr/Stokerfyr på begge adresser.
Drikkevand og vaskevand (drift)	1145 m ³	1720 m ³	

Vilkår – Spildevand

27. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved ud-sprøjtning på mark. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato, og udført i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr 103.11-03, revideret 14.04.09.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Mængden af rengøringsvand samt drikkevandsspild er indregnet i den producerede gyllemængde som ledes til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, hvorfor der er stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller særskilt opsamlingsbeholder.

Der anvendes i nudriften ca. 200 m³ vand til at vaske malkeanlægget og malkestalden med. Dette ledes til gyllebeholderen. Denne mængde forventes at stige til 220 m³ i ansøgt produktion. Sani-tært spildevand fra driftsbygninger ledes til kommunalt kloaksystem.. Der forventes ikke yderligere vand herfra i ansøgt.

Overfladevand afledes til skelgrøft. Tag og overfladevand fra befæstede arealer betragtes i henhold til spildevandsbekendtgørelsen § 4, som spildevand. Der skal derfor meddeles tilladelse til udledningen i henhold til § 27 i miljøbeskyttelsesloven, eller tilladelse til nedsivning efter § 19 i miljøbeskyttelsesloven såfremt der sker forøget udledning.

Vilkår – Affald

28. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.

29. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

30. Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.

31. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.

32. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Affaldssæk og container – se bilag 1	Afhentes hver 7/14. dag
Døde dyr	Ved gavl af den gamle lade	daka
Landbrugsplast	- - -	Kommunal genbrugsplads
Papir/nylonsække	- - -	Kommunal genbrugsplads
Klinisk risikoaffald	- - -	Modtagestation
Spildolie	Maskinhus	Modtagestation
Oliefiltre	- - -	Modtagestation
Akkumulatorer	- - -	Modtagestation
Dæk	- - -	Kommunal genbrugsplads
Jern/metal	- - -	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør	- - -	Kommunal genbrugsplads
Elektronisk udstyr	- - -	Kommunal genbrugsplads

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer. Døde dyr bortskaffes til daka. Indtil afhentning sker opbevaring jf. bilag 1.

For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier samt tom emballage herfra opbevares på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

33. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 (½ time) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra novem-

ber 1984.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

34. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
35. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.
36. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
37. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkloder er malkestalden og kompresser den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Der formales korn på ejendommen i laden. Der malkes dagligt døgnet rundt. Vakuumpumpen er frekvensstyret og dermed energibesparende og støjminimerende. Kompressoren kører i gennemsnit 60 % af døgnet men er yderst støjsvag. Vakuumpumpen og kompressor er placeret inde i teknikrummet, hvorfor støjen herfra minimeres.

Varigheden af formalingen af korn er ca. ½ time dagligt.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

På grund af forholdsvis kort afstand til naboer stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskloder på husdyrbruget. Det væsentligste er transporter, men det er ikke mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug.

I tabel 6 ses antal transporter før og efter udvidelse.

Tabel 6. Antal transporter

Art	Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Mælk			182	182
Kraftfoder	12t	12t	9	12
Grovfoder	2t	2,6t	365	365
Døde dyr	-	-	10	15
Dyr til anden ejendom			4	4

Slakteri	-	-	24	24
Gylle	25t	25t	20	25
Dybstrøelse	22m ³	22m ³	15	20
Diverse			10	20

Al transport til og fra bedriften sker via den offentlige vej Hollenstedvej som bedriften har direkte udkørsel til. En del af markarealerne ligger tæt på ejendommen hvilket begrænser antallet af transporter væk fra bedriften. Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Dog bør transporter af husdyrgødning og grovfoder så vidt muligt foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18, hvilket vurderes at være i henhold til begrebet "godt landmandsskab".

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Kostalden er oplyst med lysstofrør. Lyset er tændt når der arbejdes i stalden. I det øvrige tidsrum er der tændt vågelys, således at køerne kan orientere sig. Udendørs belysning er ikke mærkbar for de omkringliggende naboer. Dette lys vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Vilkår – Fluer og skadedyr

38. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
39. Opbevaring af foder skal ske på en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluer bekæmpes når det er nødvendigt. Udmugning ved kalvene bliver foretaget hver uge i sommerhalvåret.

Når det er nødvendigt bliver der lagt rottegift ud af den kommunale rottefænger.

Vilkår - Lugt

40. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Hollenstedvej 133 og 139 er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Hallund ligger ca. 2700 meter nordøst for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hollenstedvej 134 som ligger 82 meter fra nærmeste staldanlæg.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det findes en anden med over 75 DE indenfor 100 meter til enkelt bebyggelse.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning,

belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt, at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

Da gylleopbevaring primært foregår i bedriftens gylletank, forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved udkørsel. Gylletanken er med naturligt flydelag. Dybstrøelse køres enten direkte på marken og nedpløjes eller opbevares i overdækket kompoststak.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen som i dette tilfælde udelukkende fremgår af nedenstående skema:

Tabel 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny-model Nudrift (meter)	Ny-model Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	36	40	116
Samlet bebyggelse	65	72	2620
Byzone	116	127	4964

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav (Se Bilag 14).

Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

41. Grovfoderrationen i besætningen skal bestå af minimum 40% græs i gennemsnit på årsbasis. Dokumentationen for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner eller 1-dags foderkontroller.

42. Mængden af råprotein pr. FE i malkekvægets foder må ikke overstige 153 g råprotein/FE
43. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.
44. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
45. Mark nr. 54 er omfattet af krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle afgrøder.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampning på 15 % af udvidelsen er overholdt. Hvis grovfoderet i kvægproduktionen består af mindst 40 % græs (i gennemsnit over året), skal anlægget kun opfylde krav om en generel reduktion af ammoniakfordampningen på 15 %⁴. Ansøger har afkrydset dette tiltag i ansøgningen.

I ansøgningen er der angivet at malkekvæget fodres kun med 153 g råprotein/FE. Der stilles vilkår om, at mængden af råprotein pr FE ikke må overstige den mængde i ansøgningen. Dette er med til at sikre, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer) er beregnet til 139,33 kg N/år – dvs. emissionen fra de staldafsnit, der er nye/ændrede og som derfor er omfattet af reduktionskravet på 15 %. Den nuværende drift hvor der ikke foretages ændringer giver anledning til en ammoniakemission på 268,50 kg N/år. - dvs. eksisterende staldafsnit som ikke er omfattet af reduktionskravet på 15 %.

Beskyttet natur nær staldbygninger og marker

Naturbeskyttelseslovens regler gør, at en del naturområder er udpeget som beskyttede områder. Brønderslev Kommune har i den forbindelse et særligt fokus på højmoser, heder og overdrev i forhold til emission af luftbåren kvælstof, da det er de mest følsomme naturtyper i forhold til kvælstoftilførsel.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af området natur. Af ansøgningen fremgår det, at der findes et areal 890 meter øst for bedriften som er omfattet af Husdyrlovens § 7. Derfor er der beregnet ammoniak afsætning til §7 overdrevet.

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens⁵ §§ 24 og 38.

Markerne til ejendommen er for nemhed skyld inddelt i tre områder. Området omkring ejendommen kaldes område A (mark nr. 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9-1, 16, 17, 18, 31, 32, 32-1 og 33). Klyngen af marker syd for ejendommen kaldes område B (mark nr. 11, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 28-2, 29 og 30) og klyngen af marker nord for ejendommen kaldes område C (mark nr. 52, 53, 54, 55, 56, 57a, 57b, 58, 61 og 62). Der krav om direkte nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs på følgende arealer:

⁴ Se vejledningen til Lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

Område A: Alle marker, undtagen mark nr. 4. De fleste marker er indenfor 1000 meter zonen, og mark nr. 9-1 er indenfor 300 meter zonen til §7 område.

Område B: Ingen marker omfattet af nedfældning.

Område C: Alle marker, da de er indenfor 300 meter zonen til §7 område.

Alle marker i Brønderslev Kommune og inddelingen i de tre områder A, B og C fremgår af bilag 10,11 og 12, ligeledes kan ses de nærliggende §7 områder og bufferzonerne bilag 13.

Der ses andre beskyttede naturtyper, nemlig eng, sø, overdrev, hede og mose indenfor en radius på 1000 m fra stald og lager, og der er udregnet ammoniakdeposition fra stald og lager til disse naturtyper, som er under beskyttelse af naturbeskyttelseslovens §3.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige, at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

På luftfoto fra 1960-64, 1979, 1985, 1992, 1995, 1999, 2002, 2004, 2006, 2008 kan det ses at rigtig mange marker ikke stemmer over ens med den vejledende §3 registrering fra 1992. Der er altså overlap med markerne og §3 natur på følgende marker (se bilag 10, 11 og 12):

11, 12, 14, 15, 20, 21, 22, 25, 28-2, 29, 31, 32, 32-1, 33, 18, 6, 52 og 58.

Mark 29 er kultureng + overdrev

Mark 11 og 12 er natureng

Mark 28-2 er natureng + mose

Mark 52 og 58 er overdrev

Resten af markerne, langt de fleste, er kulturenge.

Der har været dialog mellem ejer og kommunen omkring de i ansøgningen angivne udspretningsarealer, der er registreret som § 3 natur. På langt de fleste marker er der tale om fejlregistrering af §3 natur 1992, da der på luftfoto før 1992 ses opdyrkede marker eller nyligt omlagte marker med kørespor. Efter 1992 ses der ligeledes en omlægning/dyrkning der er oftere end hvert 7. år som for kulturenge. Ejeren har en §10 tilladelse fra 2007 hvor de samme arealer er godkendt til at have samme dyrkningsfrekvens som de har haft før 1992. Driften af markerne er således ikke intensiveret i forhold til driftshistorien før 1992. Ansøger er økologisk kvægbonde og at mange arealer er registreret som §3 natur i 1992 skyldes nok at de i det foregående år eller i en kortere årrække har været udyrkede eller afgræssede. Det er kun på markerne 31, 32 og 32-1 (som er registrerede som kulturenge), at der ikke ses tegn på opdyrkning på luftfotos fra før 1992. Der kan dog være omlagt i årene mellem de tre fotos (1985, 1979 og 1960-64) men det kan ikke ses deraf, og derfor er registreringen fra 1992 muligvis rigtig. Disse tre marker er dog opdyrket oftere i årene mellem efter 2002 og anvendes ligeledes til græsning i andre år. Ejeren anmoder kommunen om afregistrering af §3 natur sideløbende med denne ansøgning. Overdrevet på mark 58 er udyrket og med vedplanter på alle luftfoto.

Område C ligger i kuperet landskab. Mark nr. 54 ligger på en skrånning, der hælder mere end 12 grader. Marken skrånner ned mod §3 beskyttet overdrev. Marken er allerede omfattet af krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs, som udvides til at gælde på alle afgrøder. Desuden vil det være en fordel at jordbearbejdningen sker på langs med højdekurverne,

således at jordens struktur i en vis grad bremser overfladisk afstrømning af næringsstoffer fra markfladen til overdrevet under kraftige regnskyl.

På bilagene fremgår det, af luftfotoet fra 2008, at der indgår arealer med skov i udbringningsarealerne på mark 26 og 33. Der er efterfølgende givet godkendelse af plantedirektoratet til opdyrking. Arealerne er rodfræset og tilsået i august/september 2008.

Kvælstofdeposition til beskyttet natur

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 298,17 kg N/år således, at den samlede emission bliver i alt på 866,96 kg N/år. Bedriften ligger indenfor bufferzone II i forhold til et § 7 område, hvorfor der er beregnet på depositionen dertil, samt til flere §3 områder i nærheden af stald og lager. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 13 kg N/ha/år. Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Merbelastningen fra anlægget på de nævnte naturtyper er beregnet til:

Naturområder	Afstand fra kilde Ejendommens placering i forhold til areal	Tålegrænse kg N/ha/år	Mer-deposition kg N/ha/år	Total-deposition kg N/ha/år
1) kultureng	Ca. 300 m N	15-25	0,0	0,14
2) sø	Ca. 430 m NV	5-10	0,0	0,18
3) mose	Ca. 710 m V	5-25	0,0	0,15
4) mose	Ca. 750 m V	5-25	0,1	0,25
5) §7 overdrev	Ca. 890 m V	10-25	0,0	0,10

Af ovenstående beregninger ses det at udvidelsen ikke medfører merdeposition til de fire naturpunkter og merdepositionen til det sidste naturpunkt (nr. 4, mose) er på 0,1 kg N/ha/år. Den nedre tålegrænse for mose gælder for meget næringsfattige moser som højmoser. Tålegrænsen for denne mose vurderes at ligge midt i intervallet, og mosens tilstand vurderes upåvirket af en merdeposition af kvælstof på 0,1 kg N/ha/år.

Tålegrænsen på 5-10 kg N/ha/år er for renvandede søer, mange søer er dog næringsstofpåvirkede og har derved en højere tålegrænse. Der er ligeledes forskellige tålegrænser for flere typer overdrev; sure overdrev 10-20 og kalkholdige overdrev 15-25 kg N/ha/år. Nogle af de laveste tålegrænser er overskredet, men da der ikke er nogen merdeposition ved udvidelsen, og der også er tale om en ret lav totaldeposition fra stald og lager til naturtyperne, især set i forhold til baggrundsbelastningen på 13 kg N/ha/år, vurderes udvidelsen på Hollenstedvej ikke at have negativ påvirkning for områdets natur.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste habitatområde, Hammer Bakker ligger ca. 10 km syd for ejendommen. Iflg. ovenstående beregning vil ammoniakdepositionen være af størrelsesordenen 0,14 kg N/ha/år ved nærmeste naturpunkt, kulturengen. Det vurderes således med baggrund heri, at depositionen ikke vil påvirke Natura 2000-områderne.

Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke habitatområdet, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning, da ejendommen også bidrager til baggrundsbelastningen.

Bedriften ligger indenfor 1000 meter bufferzonen til nærmeste § 7 område. Der er ingen merdeposition ved udvidelsen og bidraget fra ejendommen (totalt 0,1 kg N/ha) til ammoniakdeposition til området er meget lavt. Der er yderligere tre ejendomme med mere end 75 DE i området, som kan bidrage til ammoniakdepositionen af §7 overdrevet, hvorved den maksimalt tilladte merdeposition til området fra denne udvidelse er 0,3 kg N/ha/år.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med habitatdirektivet.

Arealstatus

Driftsbygningerne og de fleste af arealerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde. Mark nr. 53, 54, 55 og 57 i område C ligger indenfor udpegningen regionalt naturområde i forbindelse med Jyske Ås. Område C ligger indenfor udpegningen for særligt værdifuldt landskab samt indenfor udpegningen af større uforstyrret landskab. I område A ligger driftsbygningerne og en del af markerne (mark nr. 1, 4, 5, 31 og 33) indenfor udpegningen værdifuldt kulturmiljø omkring Hollensted By.

Økologiske forbindelser

Der er ingen økologiske forbindelser omkring ejendommens bygninger. Hele område C ligger dog i en meget stor økologisk forbindelse, og en del af markerne i område B er omfattet af våd økologisk forbindelse omkring vandløb. Dog vurderes det, at almindelig landbrugsdrift af arealerne ikke vil påvirke disse økologiske forbindelser. Der er ingen intensivering af driften i de økologiske forbindelser i ved udvidelsen, og dermed ses det ikke som en konflikt med regionplanen.

Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, bæklampret, vandflagermus og langøret flagermus. Lige syd for mark nr. 55 er der registreret spidssnudet frø. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV arter negativt.

Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

Fredninger

Der er ingen beskyttede diger, fredede områder eller fredede fortidsminder på eller i tæt nærhed af udbringingsarealerne.

Brønderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- At udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- At det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁶
- At udvidelsen ikke er i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

2.8 Hensyn til landskab

⁶ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Udvidelsen af besætningen sker i eksisterende stalde dog skal der i tilknytning til eksisterende produktionsanlæg på Hollenstedvej 133 etableres en ny møddingsplads. Kommunen vurderer ikke at byggeri af møddingsplads vil påvirke landskabet væsentligt.

2.4 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

46. Der skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 7 måneder på ejendommen.
47. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer før beholderen skal tømmes.
48. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
49. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
50. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
51. Andelen af dybstrøelse, som udspredes på marken direkte fra stalden, skal min. være 37,5%
52. Kompoststakke til dybstrøelse skal følge Skov- og Naturstyrelsens vejledning om "etablering og overdækning af kompost i markstakke, samt overdækning af fast gødning".
53. Placering af kompoststak for dybstrøelse skal indtegnes på kortbilag og indsendes til Brønderslev Kommune en gang årligt.
54. Markstakke med dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra § 3 (naturbeskyttelsesloven), og 300 m § 7 (husdyrgodkendelsesloven) og udpegede habitatområder (natura 2000).
55. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring af nærved liggende vandløb mod forurening fra f.eks. gylleudslip. Alternativt kan der etableres en permanent jordvold.
56. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som dybstrøelse og som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 999 tons (m^3) dybstrøelse og 1.132 tons (m^3) gylle.

Rengøringsvand fra stalde, mælkerum, drikkevandsspild, regnvand i gyllebeholder indgår i beregningen af gyllemængden. Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme og der modtages ikke slam.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet er på i alt $560 m^3$ (tons), hvilket svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 11 måneder (med hensyn til dyr på græs i sommermånederne).

Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tabel 8. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllebeholder 1, naturligt flydelag	Opført 1989	560 tons	100
Samlet kapacitet		560 tons	

37,5 % af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned. Dvs. 62,5% af alt kompost opbevares indtil udspreddning i overdækket kompoststak eller på møddingsplads indtil udspreddning.

Ved påfyldning af gyllevogn anvendes fyldekran med overløbsventil således at der ikke forekommer spild. Læssekranen ligger i en opsamlingsbakke under transport, så spild ledes ned i tanken.

2.5 Vilkår - udbringning af husdyrgødning

57. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 1.
58. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitligt 1,36 DE/ha pr. planperiode (1/8-31/7).
59. Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes kommunen.
60. Udbringning af husdyrgødning skal ske således at lugtgener begrænses mest muligt.
61. Ved udbringning af fast husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.
62. Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 meter fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Ejendommens udspreddningsareal er oplyst til 127,98 ha. Bedriften udspreder 1,32 DE/ha. På den baggrund vurderes det, at harmonikravet er overholdt.

Kørselsafstand til/fra udbringningsarealerne er meget varieret. Nogle af arealerne ligger lige omkring ejendommen, mens udbringningsarealerne længst mod nord-øst og syd-vest er beliggende ca. 10 km derfra (regnet i luftlinje). I den forbindelse skal opmærksomheden henledes på, at transporten til nogle af disse arealer skal ske i lastbil.

Det tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og helligdage. Det henstilles, at udbringningen i øvrigt foregår i henhold til godt landmandsskab, hvilket bl.a. vil sige, at det skal tilstræbes, at udbringning på bynære arealer sker inden kl. 18 for at mindske evt. gener.

Hvis udbringning tilrettelægges så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Da der også er arealer beliggende i Ålborg Kommune, har sagen været i høring. Se samlet udtalelse i bilag 15.

2.6 Vilkår – Overfladevand og grundvand

63. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald. Kartoffelsaft er dog undtaget.

Beskrivelse og vurdering for vilkår

Overfladevand – Nitrat

Ejendommen og udspretningsarealerne ligger i oplandet til Limfjorden. Limfjorden er påvirket af tillædninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) og miljøfremmede stoffer fra oplandet.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning til overfladevand er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret udenfor nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten for Hollenstedvej 133-139 er angivet til 75,07%, grundet at 91,15 ha af det samlede udspretningsareal, er beliggende i nitratklasse 2.

Husdyrbrugets udspretningsarealer ligger i opland til Limfjorden som er et kvælstof-sårbart Natura 2000-område.

Beregningerne i ansøgningen er foretaget på grundlag af referencesædskiftet (K4). Ejendommen er derfor ikke forpligtet heraf, og kan frit vælge mellem andre sædskifter.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale tilladte dyretryk, DE_{max} , er 1,051 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 1,36 DE/ha. Selvom DE_{reel} er større end DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt, idet udvaskningsberegninger viser at udvaskningen N max er 67,40 kg N/ha uden virkemidler og 44,90 kg N/ha med virkemidler.

Da produktionen er økologisk er kvælstofnormen reduceret med 100 %. Projektet opfylder således kravet til nitrat i forhold til overfladevand.

Overfladevand – Fosfor

Limfjorden er Natura 2000-område, der i forvejen er overbelastet med fosfor. Markernes jordtype er JB nr. 2 og nogle arealer er i ansøgningen angivet som værende detailafvandet ved dræning. Af det samlede udspretningsareal på 127,98 ha er 10,99 ha i fosforklasse 2 (lavbundslande drænet eller grøftet som afvander til Natura 2000 overbelastet med fosfor) og resten i fosforklasse 0. Husdyrloven fastsætter, at der skal stilles krav til fosforoverskud i den aktuelle situation med mindre der efter udvidelsen kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget.

Beregningerne i Miljøstyrelsens ansøgningssystem viser, at lovens krav er overholdt endda med et negativt fosforoverskud i det ansøgte projekt.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, og at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.

Overfladevand – Vandløb

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af flere forskellige vandløb, som kan ses af bilagene over de tre markområder A, B og C.

I gennem område A løber et beskyttet vandløb, som er målsat som karpeskevand (B3), og langs område B løber et beskyttet vandløb, som er målsat som opholds- og fiskevand for laksefisk (B2). Da vandløbene ser ud til at have 2 meter bræmmer og desuden løber gennem relativt fladt landskab er risikoen for direkte afstrømning af næringsstoffer fra markerne begrænset. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 meter jf. Vandløbslovens § 69.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

På mark nr. 55 løber et beskyttet vandløb (ikke målsat) ind gennem selve marken. Område C ligger i et kuperet landskab hvilket øger risikoen for afstrømning af næringsstoffer til vandløbet. Mark nr. 55 kan enten anvendes til afgræsning eller opdyrkes og derved anvendes som udspretningsareal hvorfor forskellige situationer er gældende i forhold til at beskytte vandløbet mod tilførsel af næringsstoffer.

Udspretningsareal: Selvom vandløbet ikke er målsat i regionplanen, er det alligevel omfattet af krav om 2 meter bræmmer, da det er et naturligt dannet vandløb, der ligeledes ses tilbage på de historiske kort. Det er vigtigt at kravet om 2 meter dyrkningsfri bræmmer omkring vandløbet bliver efterfulgt, da der ellers er risiko for afstrømning af næringsstoffer fra markfladen under regnskyl.

Afgræsningsareal: På luftfoto ser det ikke ud som om der er dyrkningsfri bræmmer omkring hele vandløbet på strækningen over marken. Dog ser vandløbet og arealerne omkring ud til at være i god stand. Det er vigtigt at kvæget ikke træder brinkerne ned og derved medvirker til kraftig erosion og næringsstofftilførsel til vandløbet. Ved afgræsning af marken er det ikke nødvendigt at have bræmmer eller hegne rundt om vandløbet, med mindre der opstår et problem med nedtrædning af brinkerne.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspretning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne. Ingen steder skrånere arealerne så meget mod vandløbene at det har været nødvendigt at stille vilkår til markens drift.

Grundvand

Omkring 3,57 ha af udbringningsarealerne i Aalborg Kommune (dele af mark nr. 75-1, 75-2, 75-3 og 75-4) ligger i indvindingsoplandet til Sulsted Stationsby Vandværk. Indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde med lille sårbarhed.

Der er vedtaget en indsatsplan for området – *Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, Hammer Bakker og Tylstrup*. I indsatsplanen er der ikke angivet nogen særlig indsats med hensyn til nitrat i områderne med lille nitratsårbarhed, idet de generelle reguleringer for landbruget anses for tilstrækkelige.

Der er fremsendt FarmN-beregninger, der viser, at udvaskningen falder med 24 mg nitrat pr. liter (til 54 mg nitrat pr. liter) fra arealerne. Aalborg Kommune finder på baggrund af ovenstående, at

kravet om 100 % reduceret kvælstofnorm, som ansøgt, skal fastholdes i godkendelsen, men finder i øvrigt ikke, at der er grundlag for at stille yderligere vilkår med hensyn til grundvand. Samlet udtalelse se bilag 15.

Det bemærkes, at godkendelsen er ansøgt og meddelt under forudsætning af at bedriften drives økologisk og kvælstofnormen dermed reduceret med 100 % (ingen kunstgødning).

For øvrige udspretningsarealer, der er beliggende i område med almindelig drikkevandsinteresse, vurderes at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

2.6 Vilkår - Bedst tilgængelig teknik, BAT

64. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
65. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
66. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.
67. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:
 - Metoder til at mindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra kvægproduktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedst tilgængelig teknik

Nedenstående er ansøgers redegørelse for brugen af BAT – bedst anvendelige teknik samt kommunens vurdering:

Staldteknologier

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne. Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning. Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed. Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn. Stalden er opbygget efter princippet om fri adgang til afgræsning, hvilket i varme perioder betyder at lugt og ammoniak er mindre koncentreret, og dermed mindre risiko for øget koncentration af ammoniak til nærliggende naturarealer. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Der er naturpleje i form af afgræsning på naturarealer.

Kommunens BAT vurdering af staldteknologi

Udvidelsen foregår i eksisterende stalde så BAT niveau fastlægges i forhold hertil. Ved eksisterende spaltegulvstalde kræves der som udgangspunkt skrabning af spaltegulvet. Aktuelt er der tale om dybstrøelsestalder med dybstrøelse i hele arealet til småkalve og dybstrøelse med lang ædeplads til malkekøer og ungdyr samt dybstrøelse med kort ædeplads til tyrekalve. Det er ikke praktisk muligt at etablere skrabning på ædepladserne hvorfor Brønderslev Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT for staldsystemet før første revurdering af denne miljøgodkendelse i 2018.

Vandforbrug:

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

BAT vedr. vandforbrug.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Energiforbrug:

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Udendørs belysning er dagslystyre eller med bevægelsessensorer. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme stuehuset og til opvarmning af brugsvand i stuehus/driftsbygning. Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der er udarbejdet energirapport, hvor der blandt andet forslås:

- slukning af belysningsanlægget i dagstimerne, besparelse ca. 15.000kWh/år.
- Udskiftning af pumpe, som holder drikkevandet frostfrit, ca. 2.400kWh/år.

BAT vedr. energiforbrug.

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Kommunens BAT vurdering af energi og vandforbrug

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af vand- og energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder på side 13, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

Opbevaring af gødning:

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag. Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen). Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

BAT vedr. opbevaring af husdyrgødning

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Be-

holderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men utilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Udbringning af husdyrgødning:

Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Udbringning af husdyrgødningen afpasses efter afgrøderne behov. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrøderne vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv. Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker på de resterende marker udbringes gyllen med slæbeslanger. Der køres som hovedregel ikke husdyrgødning på søn- og helligdage

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens BAT vurdering af opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Fodring

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

BAT vedr. fodring.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen

Kommunens BAT vurdering af fodring

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Forsuring

Der installeres ikke forsøringsanlæg idet der er tale om en eksisterende stald hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kwh hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Iøvrigt ligger der ikke sårbar natur i umiddelbar nærhed og idet de 15% ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis er forsøringsanlægget derfor fravalgt.

Gyllekøling

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Overdækning af gylletanke

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnlige, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.

2.7 Vilkår – Egenkontrol

68. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

69. Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der opbevares:

- Foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet.
- Analyser for indholdet af total råprotein i grovfodermidler, der udgør mere end 10 % FE/malkeko/dag – frisk græs er undtaget fra analysekravet. Analysen skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
- Følge- og indlægsedler for indkøbte fodermidler.
- Endagsfoderkontrol (EFK), disse skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal der foretages beregning af indholdet af total råprotein.

70. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagterifregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.

71. Ejendommen skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtnings- og overførselsaftaler
- Logbog for ejendommens gyllebeholdere.
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af

- de indsendte gødningsregnskaber.
- Placering af ensilage

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi:

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder. Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort. Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor forbrug af husdyrgødning dokumenteres. Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

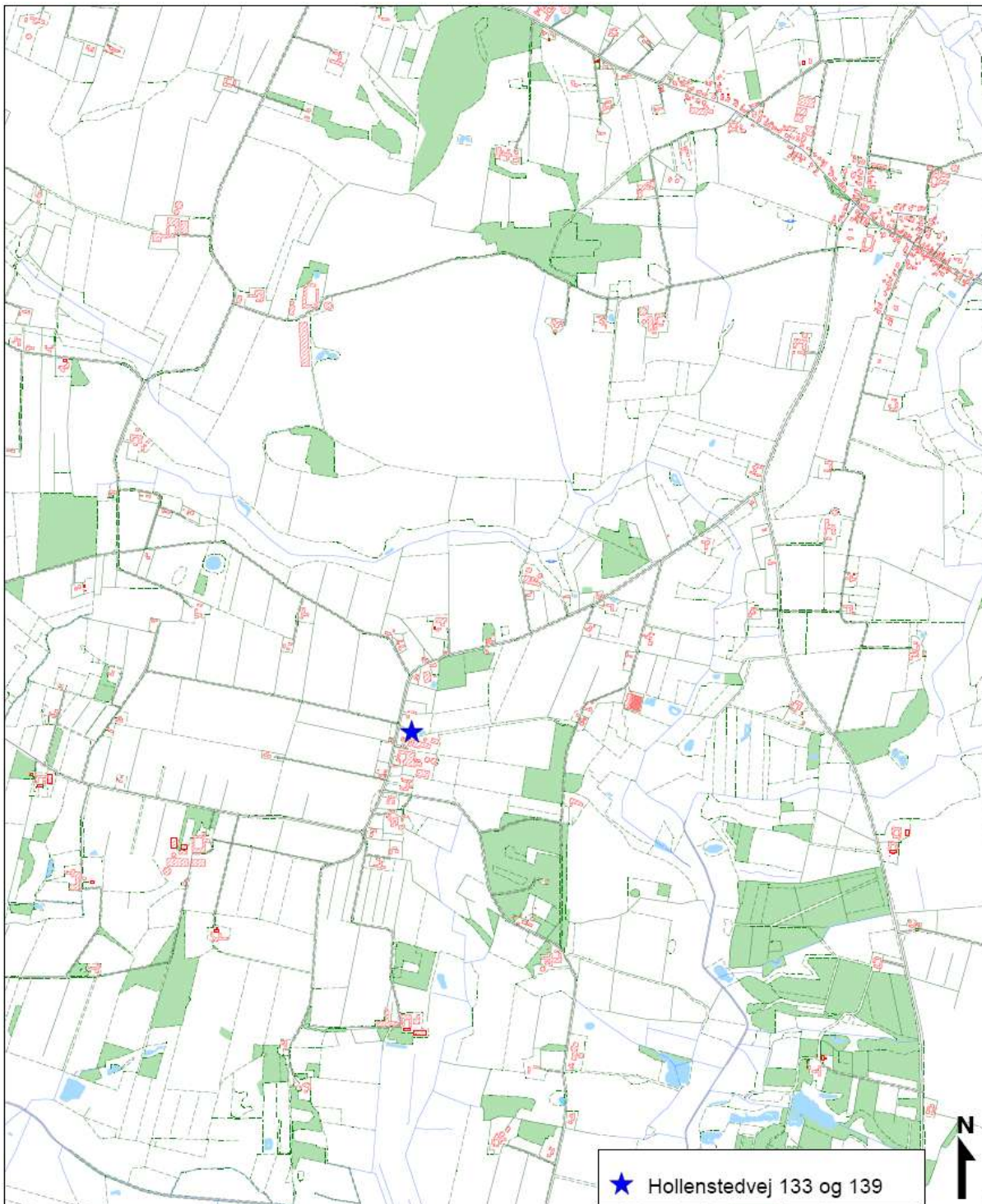
BAT vedr. management og egenkontrol.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Brønderslev Kommunes samlede BAT vurdering

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol og fravalg af staldteknologi vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

★ Hollenstedvej 133 og 139

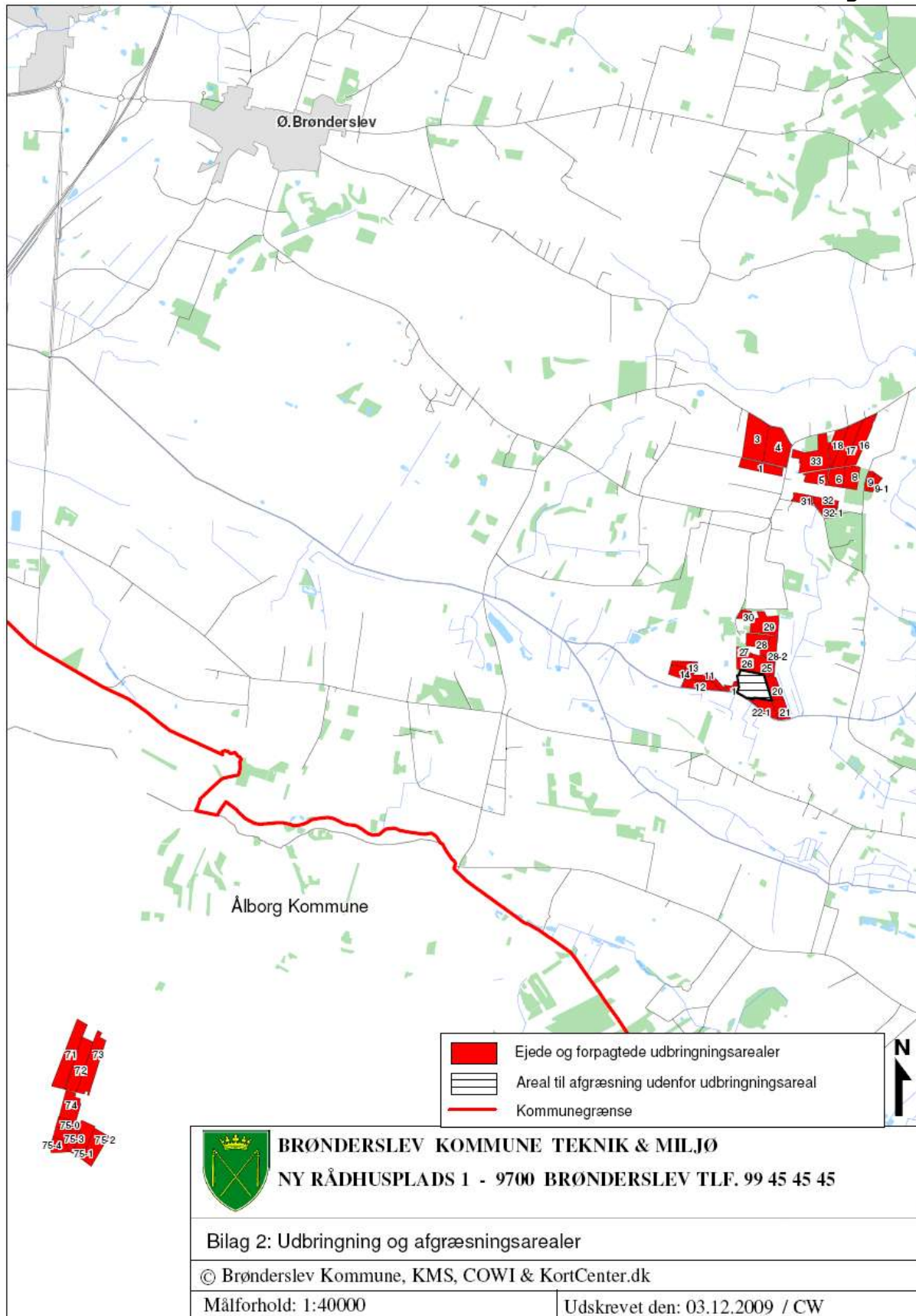
BRØNDESRLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ
NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDESRLEV TLF. 99 45 45 45

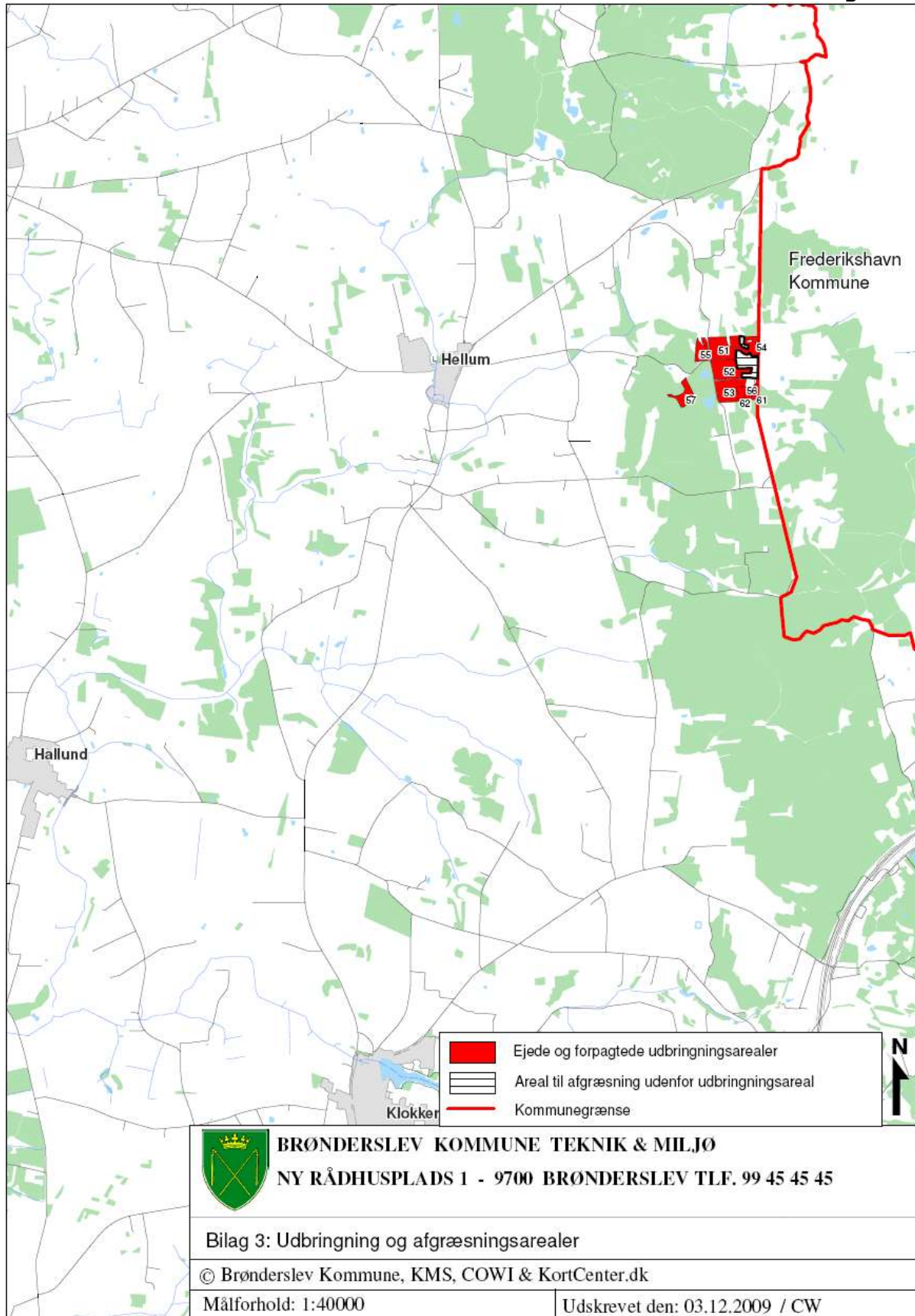
Bilag 1: Beliggenhed

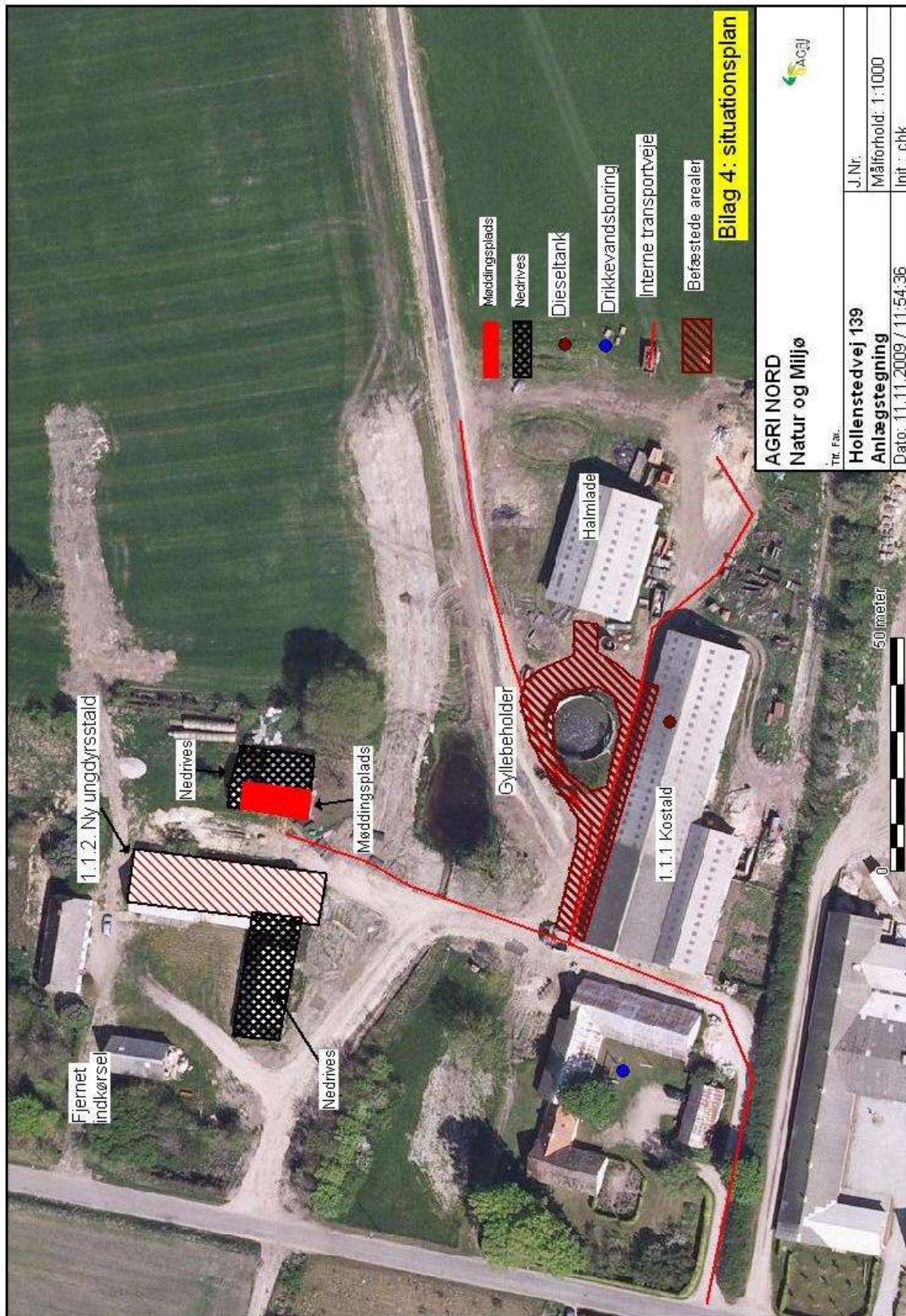
© Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk

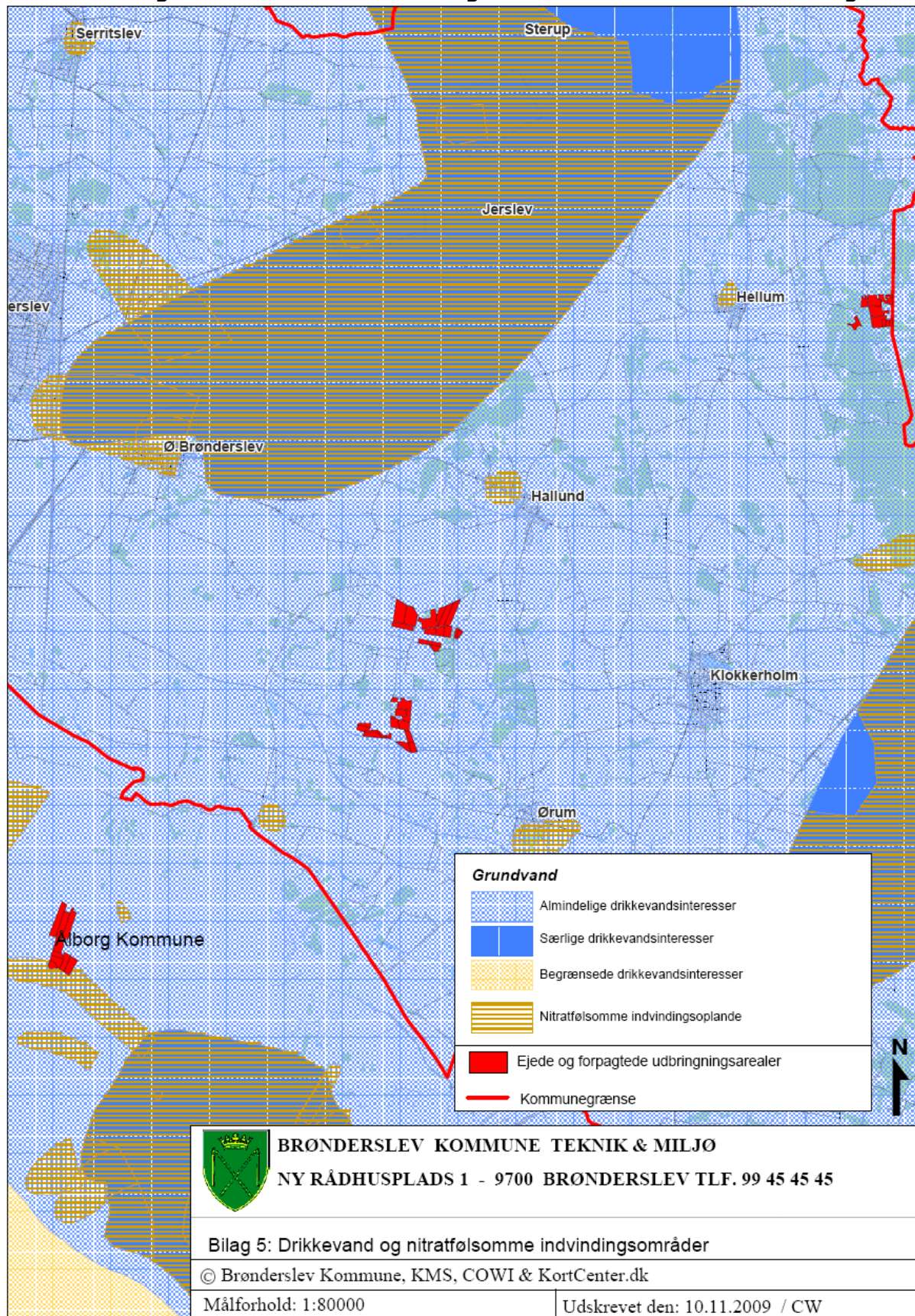
Målförhold: 1:20000

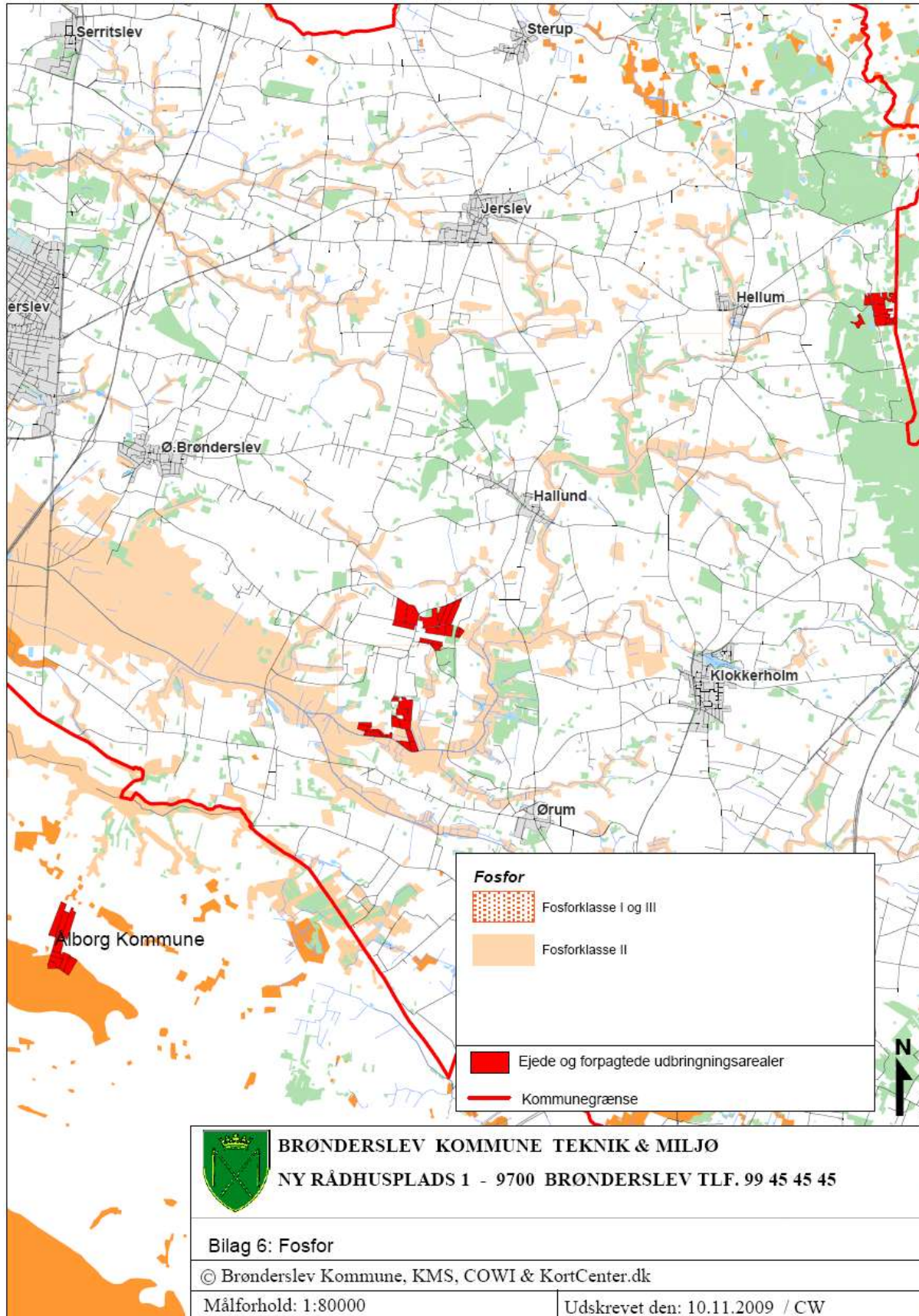
Udskrevet den: 10.11.2009 / CW

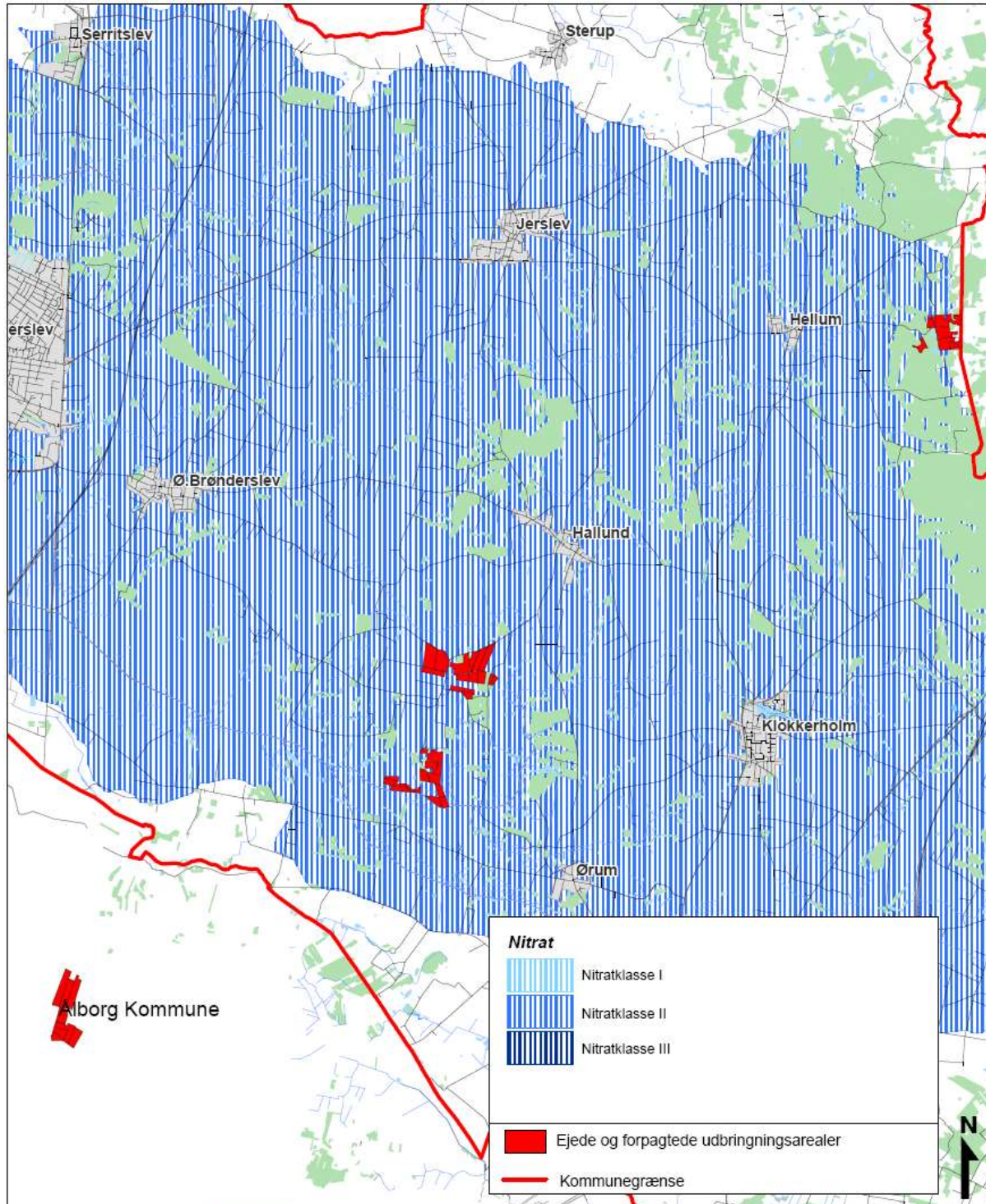
BRØNDERSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ
 NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDERSLEV TLF. 99 45 45 45

Bilag 6: Fosfor

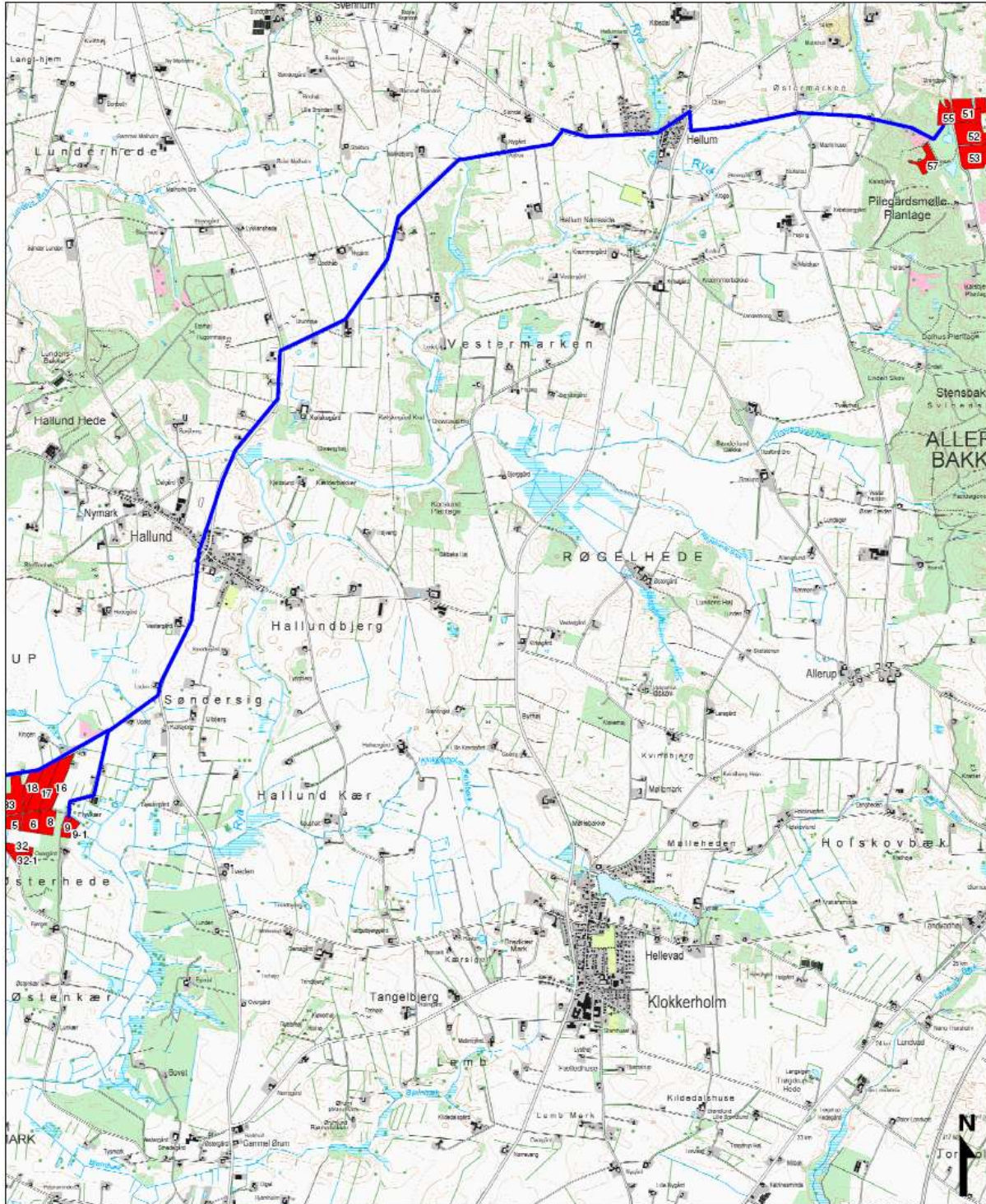
© Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk

Målforshold: 1:80000

Udskrevet den: 10.11.2009 / CW

	BRØNDELSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDELSLEV TLF. 99 45 45 45	
	Bilag 7: Nitratklasser	
© Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk		
Målförhold: 1:80000	Udskrevet den: 10.11.2009 / CW	

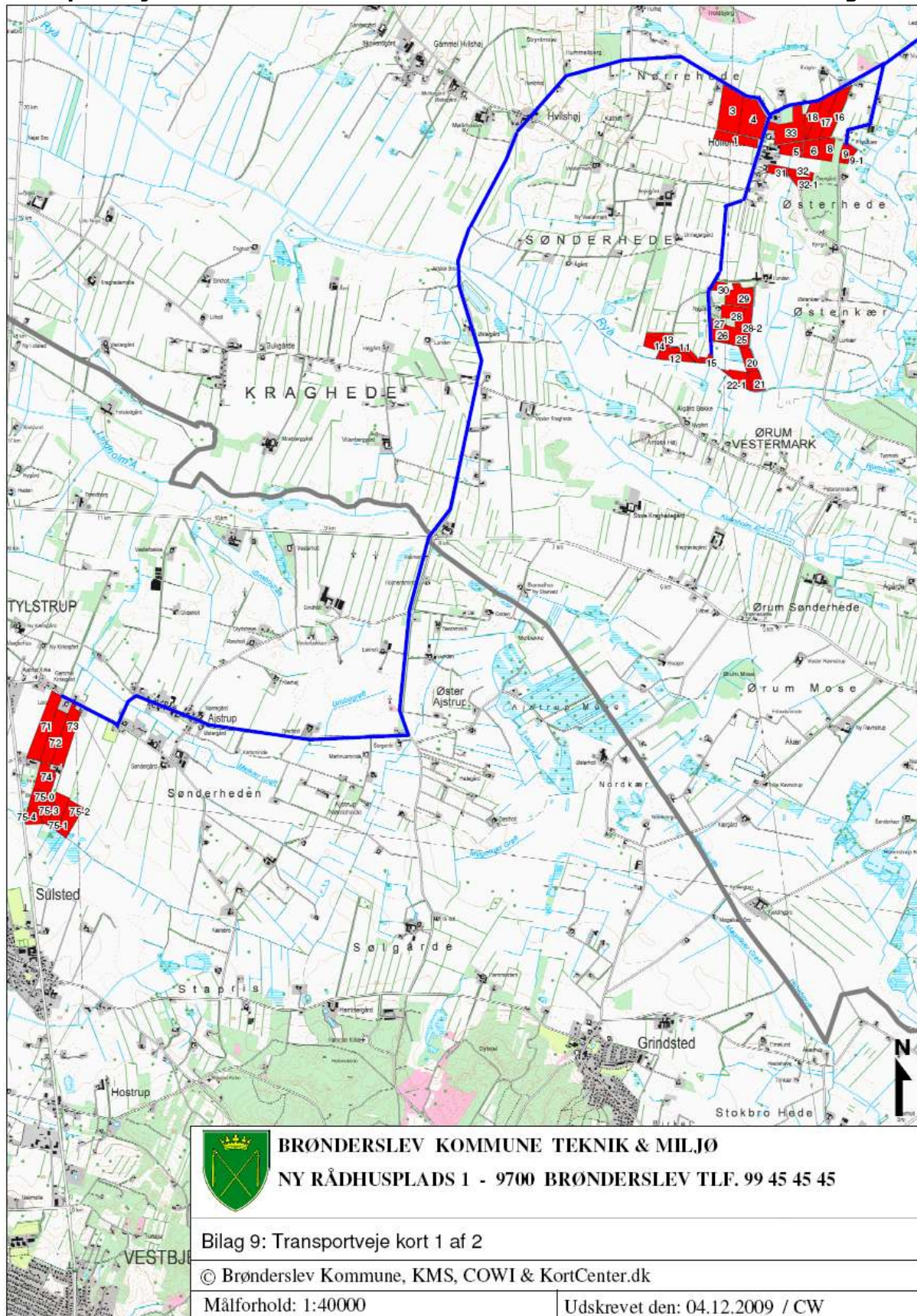
BRØNDELSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ
NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDELSLEV TLF. 99 45 45 45

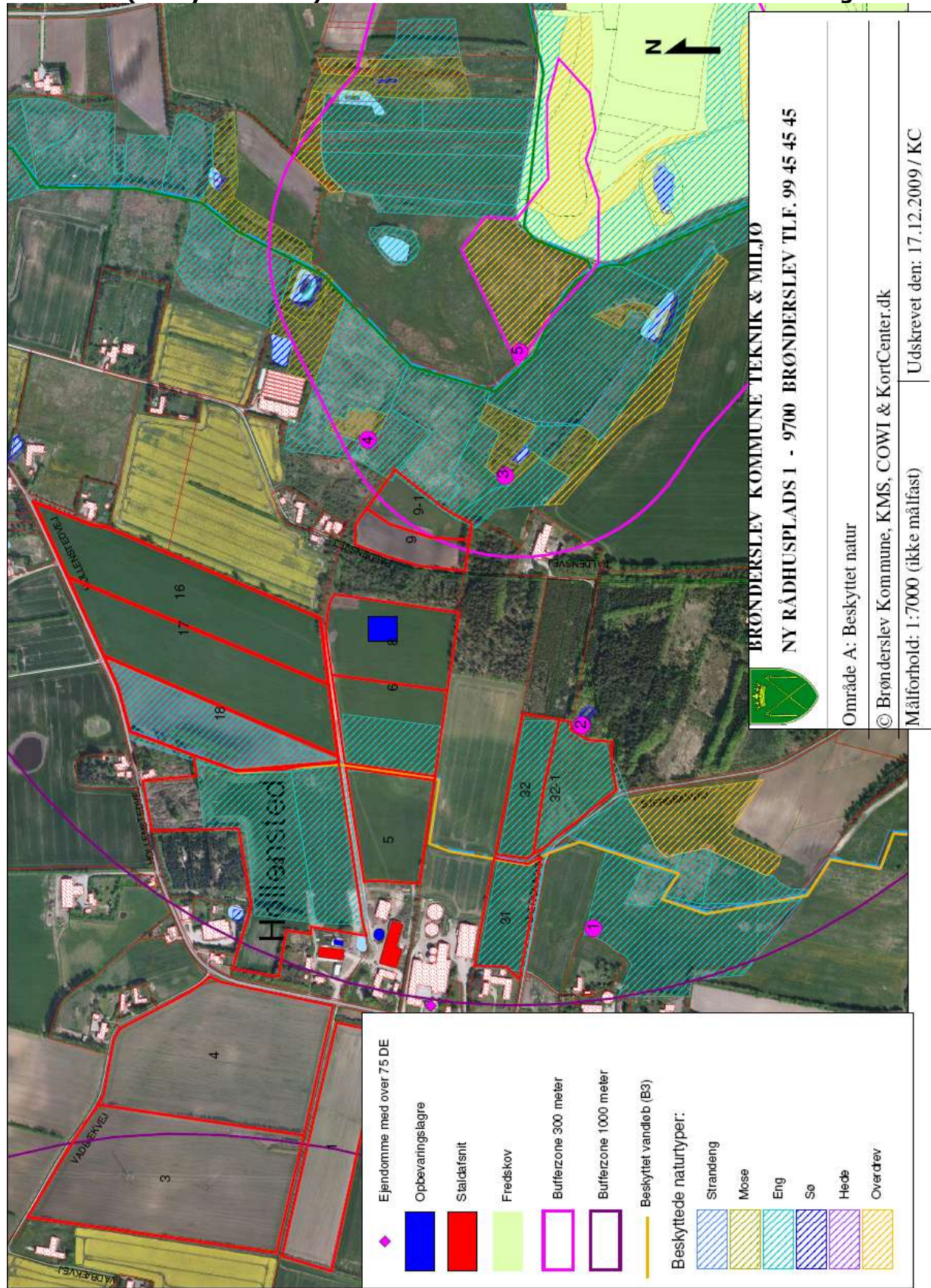
Bilag 8: Transportveje kort 2 af 2

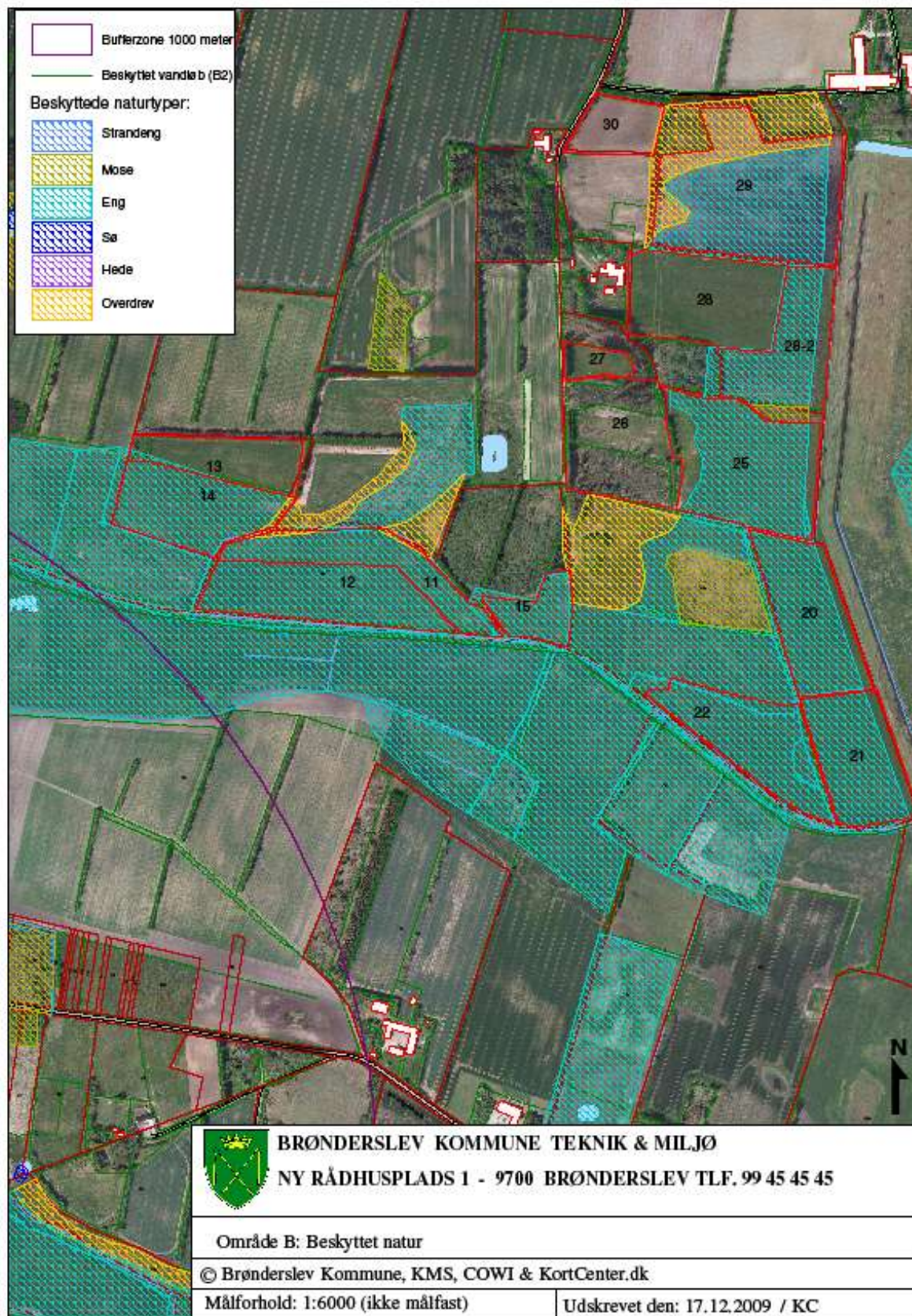
© Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk

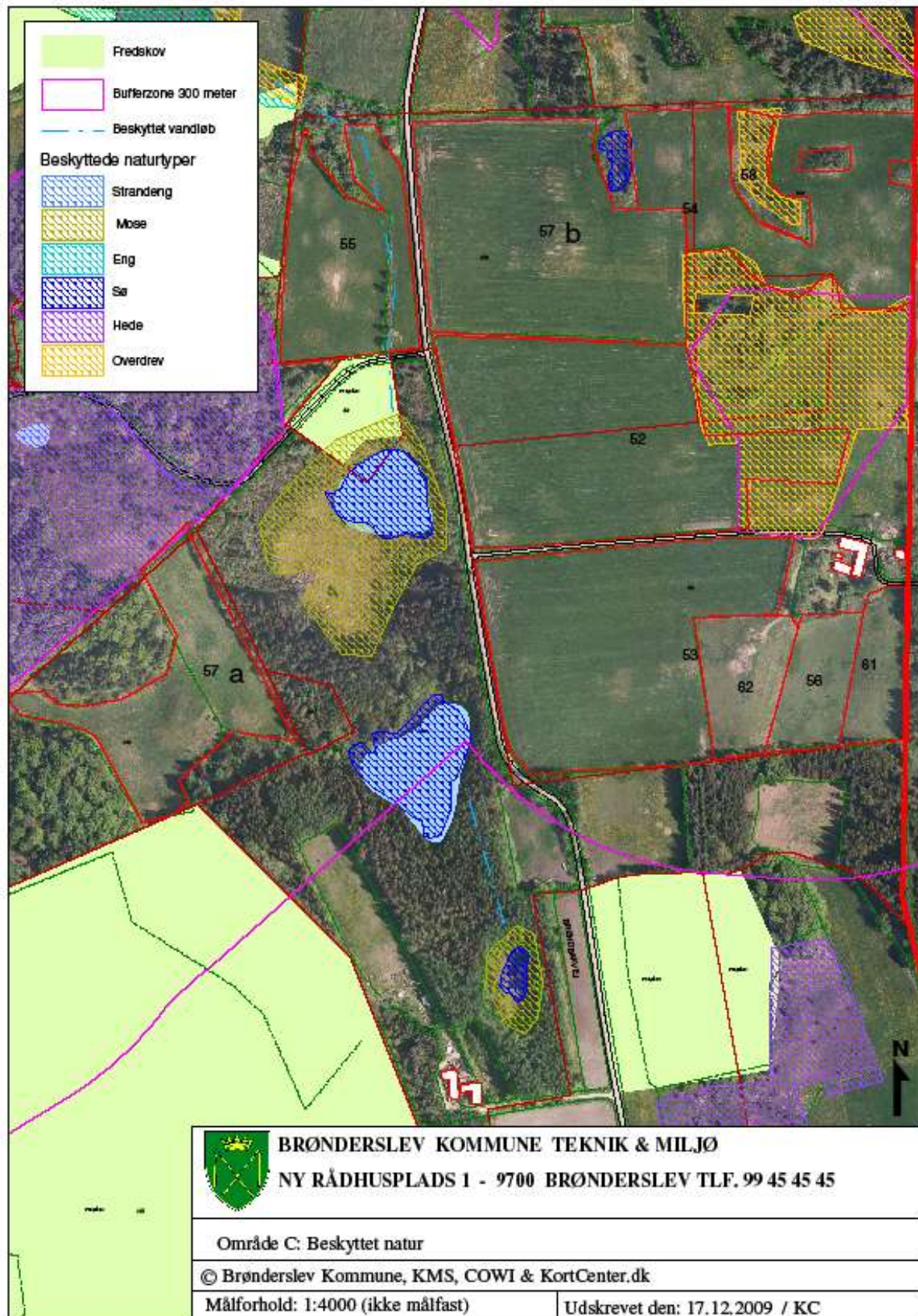
Målforhold: 1:40000

Udskrevet den: 04.12.2009 / CW

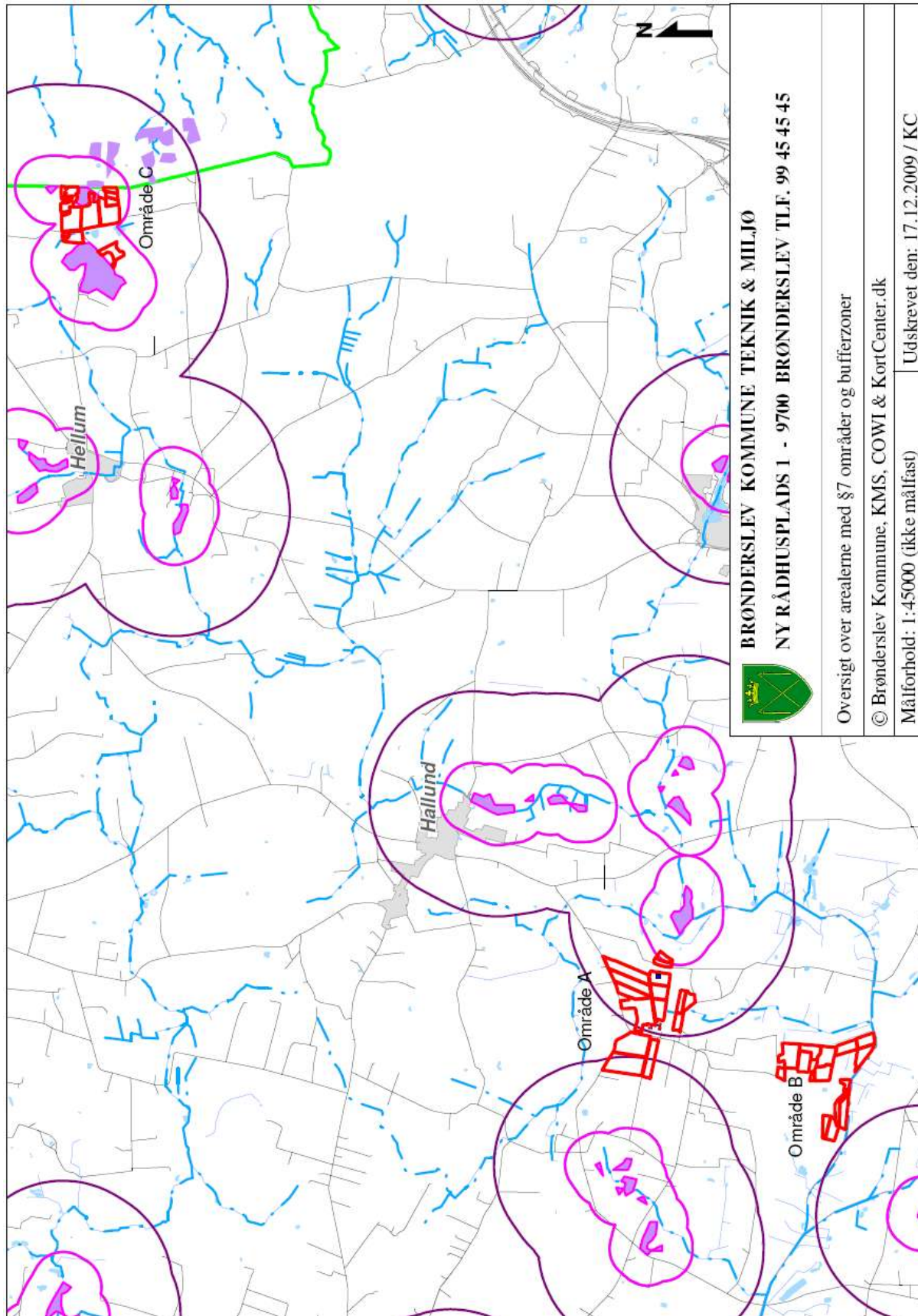

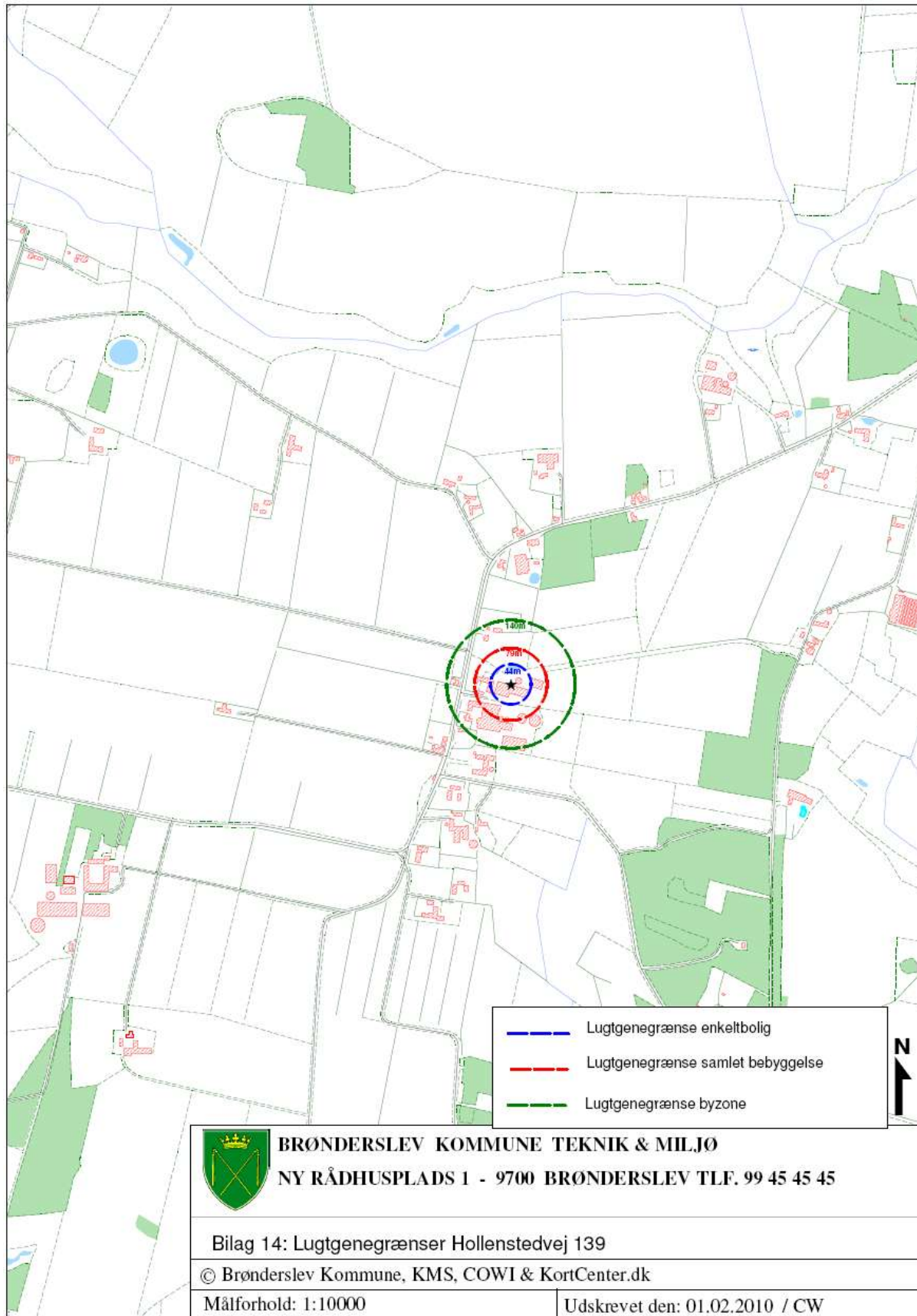

 BRØNDERSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDERSLEV TLF. 99 45 45 45	
Område C: Beskyttet natur	
© Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk	
Målforhold: 1:4000 (ikke målfast)	Udskrevet den: 17.12.2009 / KC

Brønderslev Kommune har den 20. oktober 2009 bedt om Aalborg Kommunes udtalelse i forbindelse med miljøgodkendelse (§11) af husdyrbruget på Hollenstedvej 139, 9700 Brønderslev.

Omkring 33 ha af udbringningsarealerne ligger i Aalborg Kommune.

Natur

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor bufferzone på 1.000 meter til natur omfattet af husdyrlovens § 7 eller indenfor Natura 2000-område.

Nærmeste Natura2000 område er Hammer Bakker, østlig del – Natura 2000 område nr. 218. Området indeholder habitatområde nr. 218 Hammer Bakker, østlig del, det ligger 5,6 km sydøst for arealerne.

Arealerne 75-0 og 75-3 er delvist vejledende registreret som beskyttet kulturrenge efter naturbeskyttelseslovens § 3. Den vejledende registrering er blevet revurderet, og fastholdt. Det betyder, at der ikke må ske en intensivning af driften på disse arealer. Ansøger har indsendt gødningsplaner for de to arealer, hvor det fremgår at de før har modtaget husdyrgødning, denne praksis må opretholdes.

Bilag IV arter og andre beskyttede arter:

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivets bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje og deres yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Aalborg Kommune har ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter på selve udbringningsarealerne hørende til miljøgodkendelsen. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring udbringningsarealerne. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 1.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Langøret flagermus		X
Sydflagermus		X
Odder		X
Markfirben		X
Spidssnudet frø	X	X

Skema 1: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på i området omkring udbringningsarealerne.

Der er fundet forekomst af spidssnudet frø i et vandhul 70 meter vest for udbringningsareal 74, det vurderes dog at afstanden er nok til at udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke arten eller dens yngle- og rasteområder.

Udbringningsarealerne er arealer, der allerede er i omdrift eller delvis omdrift, og derfor er det usandsynligt, at der befinder sig Bilag IV arter på disse arealer. Det vurderes på denne baggrund, at godkendelsen af arealerne til udbringning ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter. Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (kommunens egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Overfladevand

Fosfor

Ingen af udbringningsarealerne i Aalborg Kommune afvander til Natura2000 område overbelastet med fosfor.

Nitrat

Udbringningsarealerne i Aalborg Kommune ligger udenfor nitratklasse.

Habitatområder

Udbringningsarealerne i Aalborg Kommune afvander via Lindholm Å til Langerak i Limfjorden. Der afvandes ikke direkte til habitatområde.

Grundvand

Omkring 3,57 ha af udbringningsarealerne (dele af 75-1, 75-2, 75-3 og 75-4) ligger i indvindingsoplandet til Sulsted Stationsby Vandværk, som dermed er part i sagen. Indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde med lille sårbarhed. Kontaktpersonen omkring vandværket er Jørgen Pedersen, Tvedens Alle 3, 9381 Sulsted.

Der er vedtaget en indsatsplan for området – *Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, Hammer Bakker og Tylstrup*. I indsatsplanen er der ikke angivet nogen særlig indsats med hensyn til nitrat i områderne med lille nitratsårbarhed, idet de generelle reguleringer for landbruget anses for tilstrækkelige.

Der er fremsendt FarmN-beregninger, der viser, at udvaskningen falder med 24 mg nitrat pr. liter (til 54 mg nitrat pr. liter) fra arealerne. Aalborg Kommune finder på baggrund af ovenstående, at kravet om 100 % reduceret kvælstofnorm, som ansøgt, skal fastholdes i godkendelsen, men finder i øvrigt ikke, at der er grundlag for at stille yderligere vilkår med hensyn til grundvand.

Øvrige bemærkninger

Aalborg Kommune har i øvrigt ikke bemærkninger til anvendelse af arealerne.

Til Julie Bastholm

Angående denne partshøring om ovenstående ejendom, er jeg usikker på om at det areal der skal udbringes gødning på i Ajstrup er over vores invindingsområde.

Skulle det være tilfældet skal der ikke være mere nedsivning af nitrat til grundvandet, end der er tillat ved kunstgødning.

Er det overholdt har jeg ingen invendinger.

Venlig hilsen

Jørgen Pedersen

Sulsted Stationsbys vandværk

tlf. 30310924